

TØNSBERG
KOMMUNE

Kommunedelplan Rygg

*Presentasjon av forslag før førstegangsbehandling av kommunedelplanen
åpent møte 27.1.26*

*Kenneth Wendt Kristensen
By- og kommuneplanlegger*

By- og stedsutvikling
Saksbehandler: Kenneth Kristensen
Direkte telefon: 26/7816
Vår ref.: FE-SAL, PLANNAVN-
Arkiv: Kommunedelplan for Rygg
PLANID-99011, PLANTYPE-21
Deres ref.:
Dato: 21.01.2026

Til:

Fra: Kenneth Kristensen
Notat om:
Markedsvurdering - massehåndtering

Markedsvurdering - massehåndtering

I henhold til fastsatt planprogram for kommunedelplan Rygg, side 5, skal det utarbeides en overordnet markedsvurdering. Markedsvurderingen har en hypotese om at arealknapphet kan bidra til bedre utnyttelse av arealer avsatt til utbygging, og dermed gi incentiver til mer effektiv arealbruk, og unngå å utnytte natur og matjord.

En av de store behovene for nye byggeområder i kommunenes arealplaner, og som gir et press på landbruks- natur og friluftsområder, er massehåndtering; både uttak av stein og mineraler samt pukkverkens bearbeiding av disse, mottak av avfall og sortering, behandling og gjenvinning av avfall, mellomlagring og bearbeiding til nye produkter. Dette er en del av Norges overordnede målsetninger om en mer sirkulær økonomi (Regjeringen, 2024), men som samtidig må sees opp mot bevaring av naturen og flere andre hensyn.

Føringer og regler for avfallsnæringer og massehåndtering

Det er ulike sømninger på Rygg miljøpark og pukkverkene, men fellessammenheng er at de i hovedsak mottar volumer som defineres som avfall iht. forurensningsloven § 27. Avfallet kan oppføre å være avfall når de 1) gjennomgår gjenvinning, 2) skal brukes til et bestemt formål, 3) skal omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel, 4) innfri tekniske krav iht. standarder og 5) ikke medfører en høyere risiko for helseskade eller miljøforstyrrelse enn tilsvarende stoffer som ellers kunne blitt brukt.

Det er med andre ord mange kriterier som skal oppfylles dersom et avfallsprodukt skal anses for ikke å være avfall lenger, og kan få en ny bruk. Et av formålene til forurensningsloven er å redusere mengden av avfall, og da er virkemidlene fra avfallspyramiden i første omgang gjenbruk før gjenvinning.

TØNSBERG
KOMMUNE

Saksbehandler:
Kenneth Kristensen, telefon:
By- og stedsutvikling

JournalpostID 25/116281

Kommunedelplan Rygg - førstegangsbehandling

Utvalg	Møtedato	Type	Saksnummer
Klima- og miljøutvalget		PS	
Ungdomsrådet		PS	
Utvalg for miljø, teknikk og næring		PS	
Utvalg for plan og bygg		PS	
Kommuneplanutvalget		PS	

Kommunedirektørens innstilling

Forslag til kommunedelplan for Rygg, PlanID 3905 90022, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minimum seks uker.

Kommunedelplan

Overordnet v

Tønsberg kommune

Agenda

1. Sammendraget
2. Bakgrunn
3. Planforslaget
4. Virkninger av planforslaget
5. Vurderinger som er gjort i arbeidet med planen

Sammendrag

Saken gjelder høringsforslag til kommunedelplan for Rygg, med planID 3905 90022.

Planområdet omfatter:

- Rygg miljøpark
- Landbruks-, natur- og friluftsområder
- Re og Himberg pukkverk i nord
- Totalt areal: 5420 dekar

Dagens byggeområde er ca. 927,8 dekar, mens planforslaget legger opp til ca. 1252 dekar byggeområde.

Planforslaget tilrettelegger for:

- Masseinntak vest for Re pukkverk med ny tilkomstvei
- Solkraftproduksjon øst for Rygg miljøpark med atkomst fra sør
- Mer hensiktsmessig avgrensning av Taranrød pukkverk
- Full utnyttelse av deponiet på Rygg
- Mulighet for økt vannrensning for Rygg miljøpark

Veksthus er planlagt i LNF-område; eksakt lokalisering er ikke bestemt, må komme som eget planinitiativ.

Bakgrunn for arbeidet med planen

Behov for å avklare massehåndtering i kommunen, og å videreutvikle Rygg miljøpark, var utløsende samfunnsutfordringer å ta tak i.

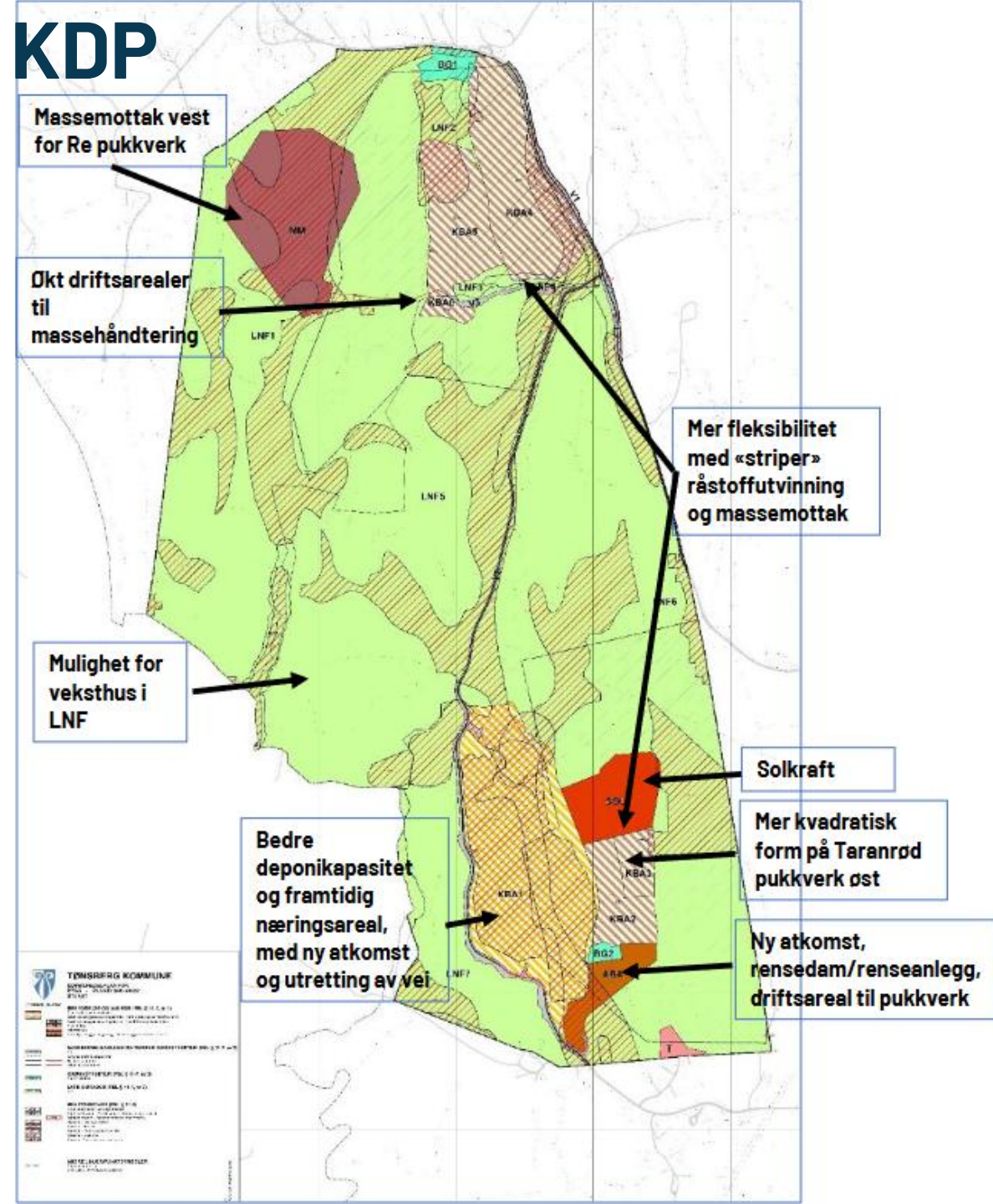
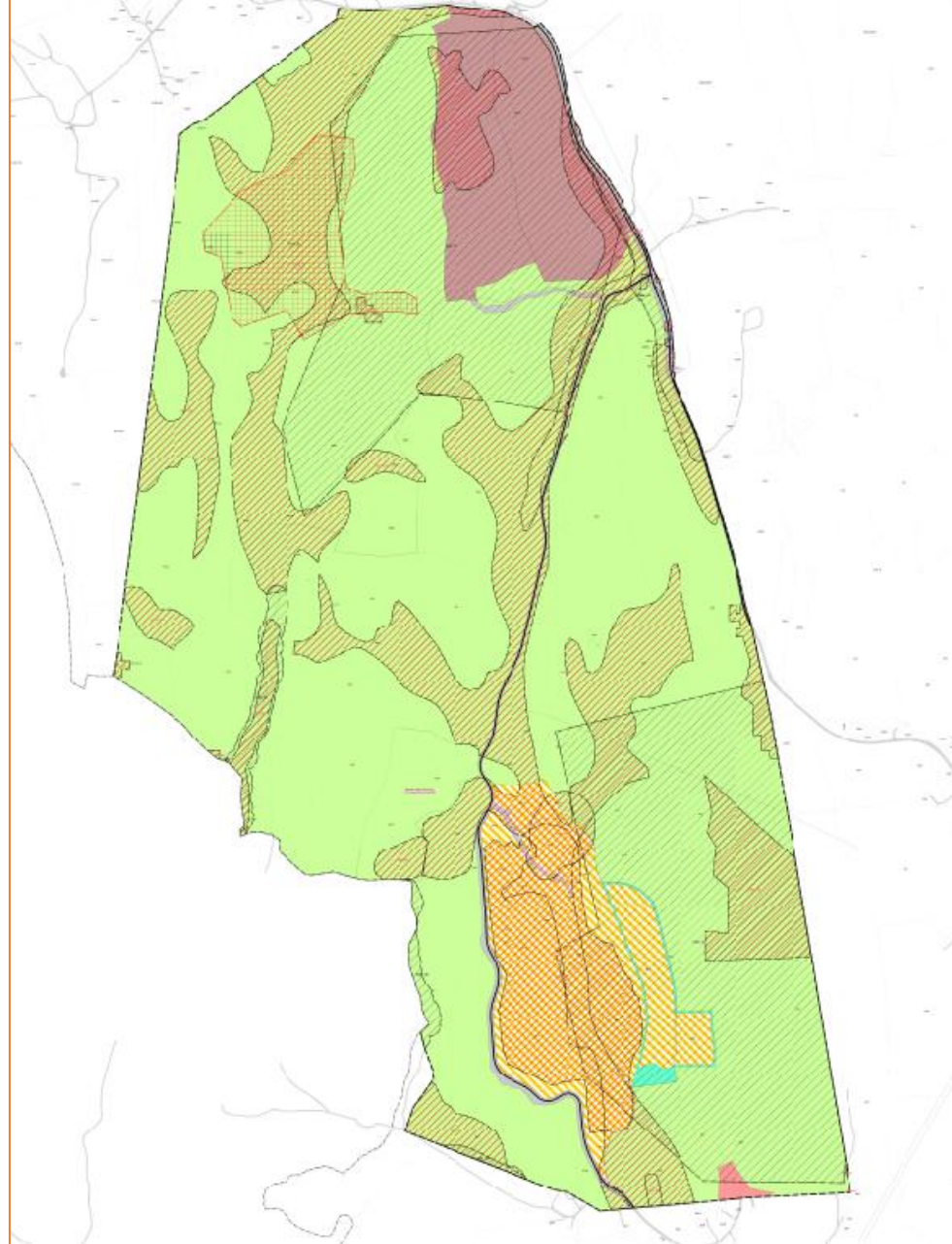
Et prekært behov er nødvendig infrastruktur til deponi og pukk ved Rygg miljøpark.

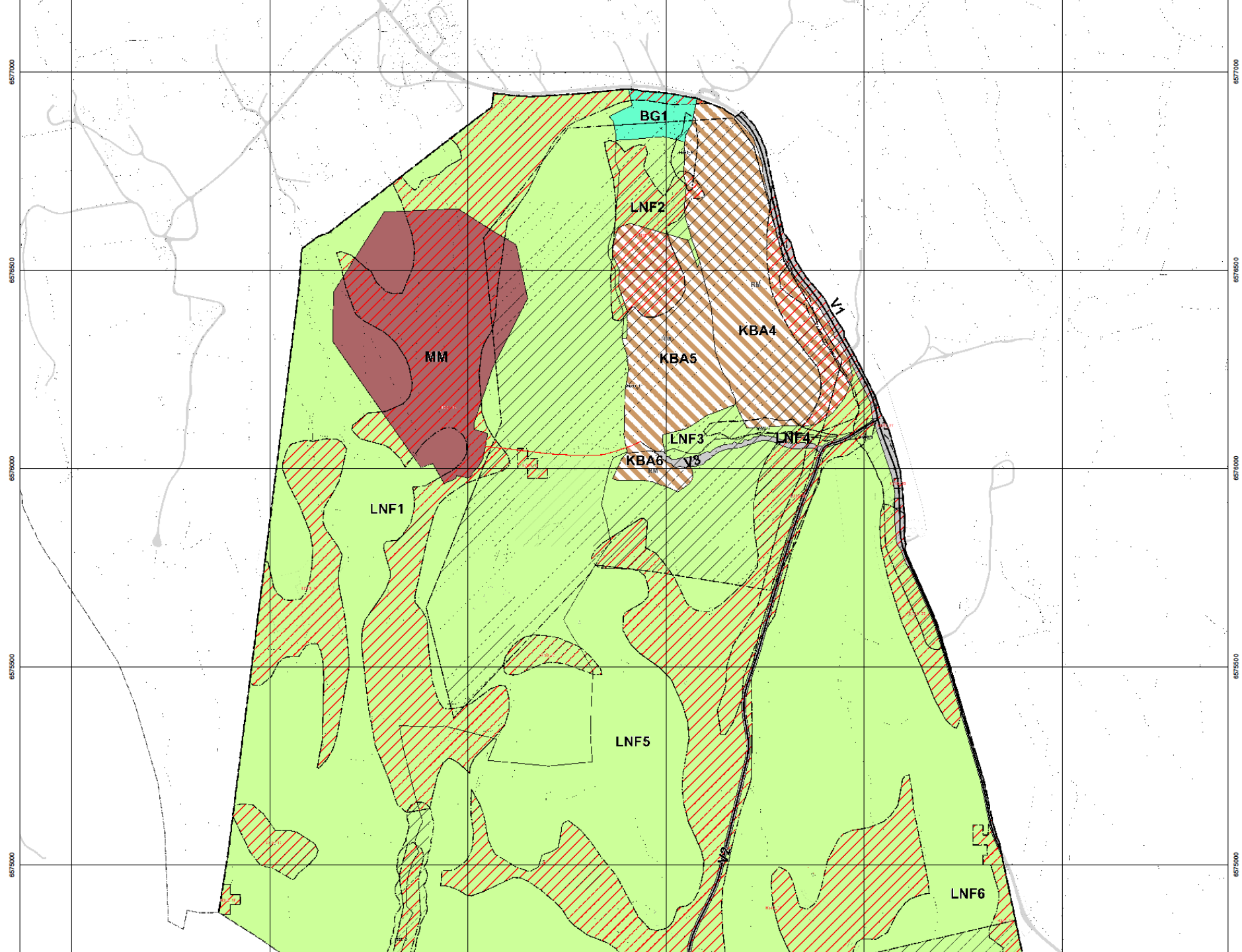
Målet for kommunedelplanen er å skape forutsigbare rammer for å videreutvikle en regional, bærekraftig næring innen gjenvinning, ressursforvaltning og sirkulær økonomi i planområdet.

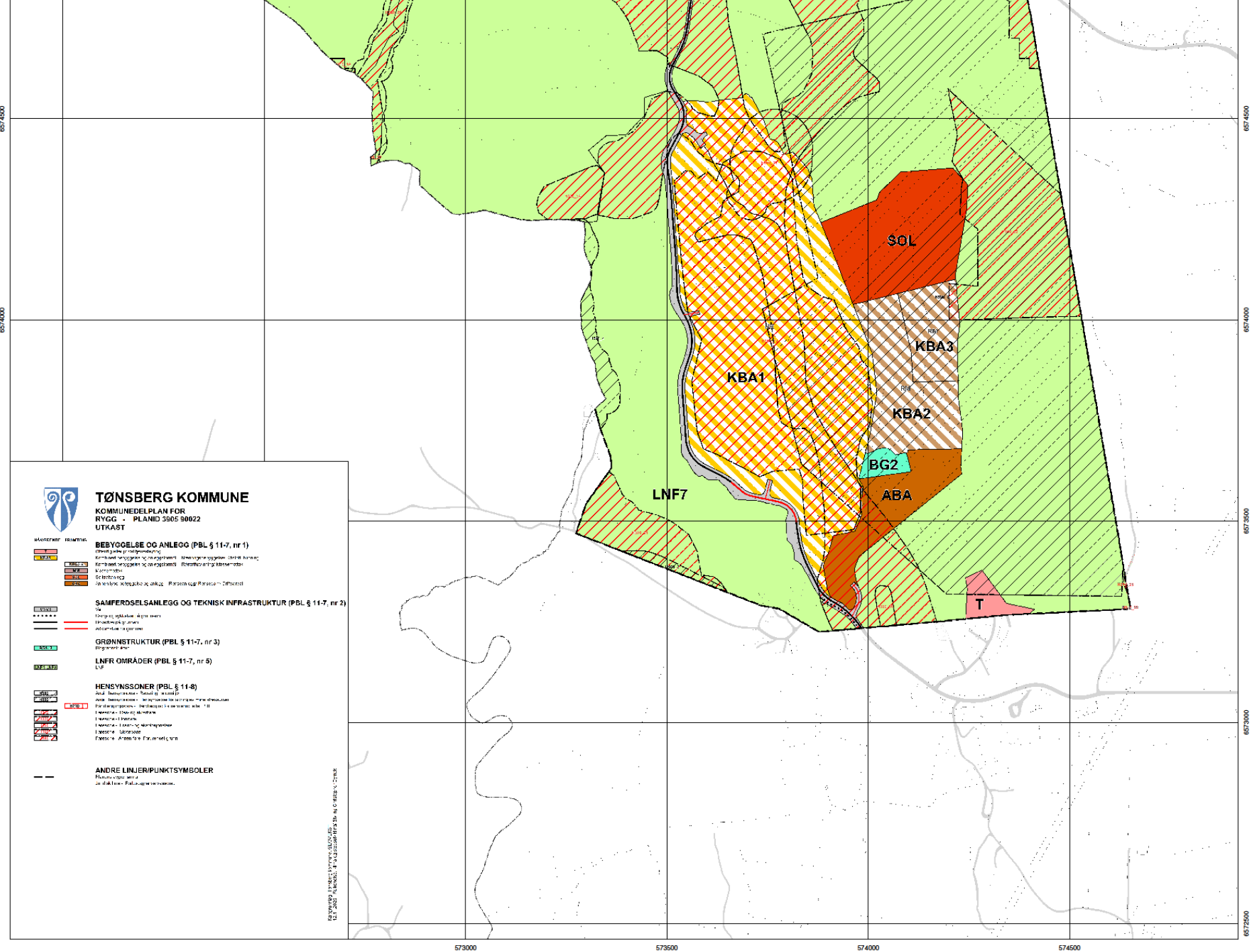
Dette skal vi gjøre ved å, blant annet:

1. Øke effektiv bruk av utbygde arealer,
2. Videreutvikle Rygg Miljøpark som en regional næringspark innen gjenvinning, ressursforvaltning og sirkulær økonomi,
3. Legge til rette for uttak og deponering av masser, i lys av større andel gjenbruk og sirkulær massehåndtering,
4. Prioritere vern av natur i området. Utbygging skal skje med så lite naturtap som mulig.
5. Legge til rette for produksjon av solkraft på bygg og nedbygd jord.

Dagens arealplan og forslag til KDP

Virkninger av planforslaget

Positive konsekvenser:

- Tydeligere og mer forutsigbar deponikapasitet for forurensede masser på Rygg
- Ny atkomst til pukkverk og et bedre uttaksområde (arrondering)
- Tilrettelegging for masseinntak av ikke-forurensede masser
- Økt beredskap til Rygg miljøpark (flere atkomster)
- Areal til økt rensing av vann fra Rygg miljøpark/deponi
- Bedre belysning i Pandedalen (Ramnesveien)
- «Striperegulering» muliggjøre flerbruk av pukkverk
- Oppfylt deponi gir nytt næringsareal

Negative konsekvenser:

- Nedbygging av ca. 18 daa matjord syd for Rygg miljøpark (R1)
- Utbygging vil påvirke naturmangfoldet negativt ved Ellefsrønningen inn til Re masseinntak (R5)
- Skog og natur bygges ned ved å tilrettelegge et masseinntak i dagens natur
- Utslipp av CO2 lokalt, men kan bidra til det grønne skiftet og mer gjenvinning
- Overvannsutfordringer ved nedbygging av natur. Mulig å tilpasse med naturbaserte løsninger.

Konsekvensene for miljø og samfunn er vurdert som akseptable i sum.

Vurdering vi har gjort i arbeidet med planen

1. 0-alternativet – referansesituasjonen (dagens arealbruk + vedtatte reguleringer)
2. Konsekvensutredning (KU) av arealinnspillene som var kommet til prosessen med kommuneplanens arealdel (KPA) – på et overordnet nivå iht. KU-forskriften § 18.
 - I henhold til temaer beskrevet i det fastsatte planprogrammet
3. Overordnet vegutredningen
4. Markedsvurdering - massehåndtering
5. Innspillene til varsel om oppstart og høring av planprogrammet

0-alternativet – dagens situasjon

Mulige konsekvenser

Konsekvensene av å ikke vedta en ny arealplan for området er blant annet

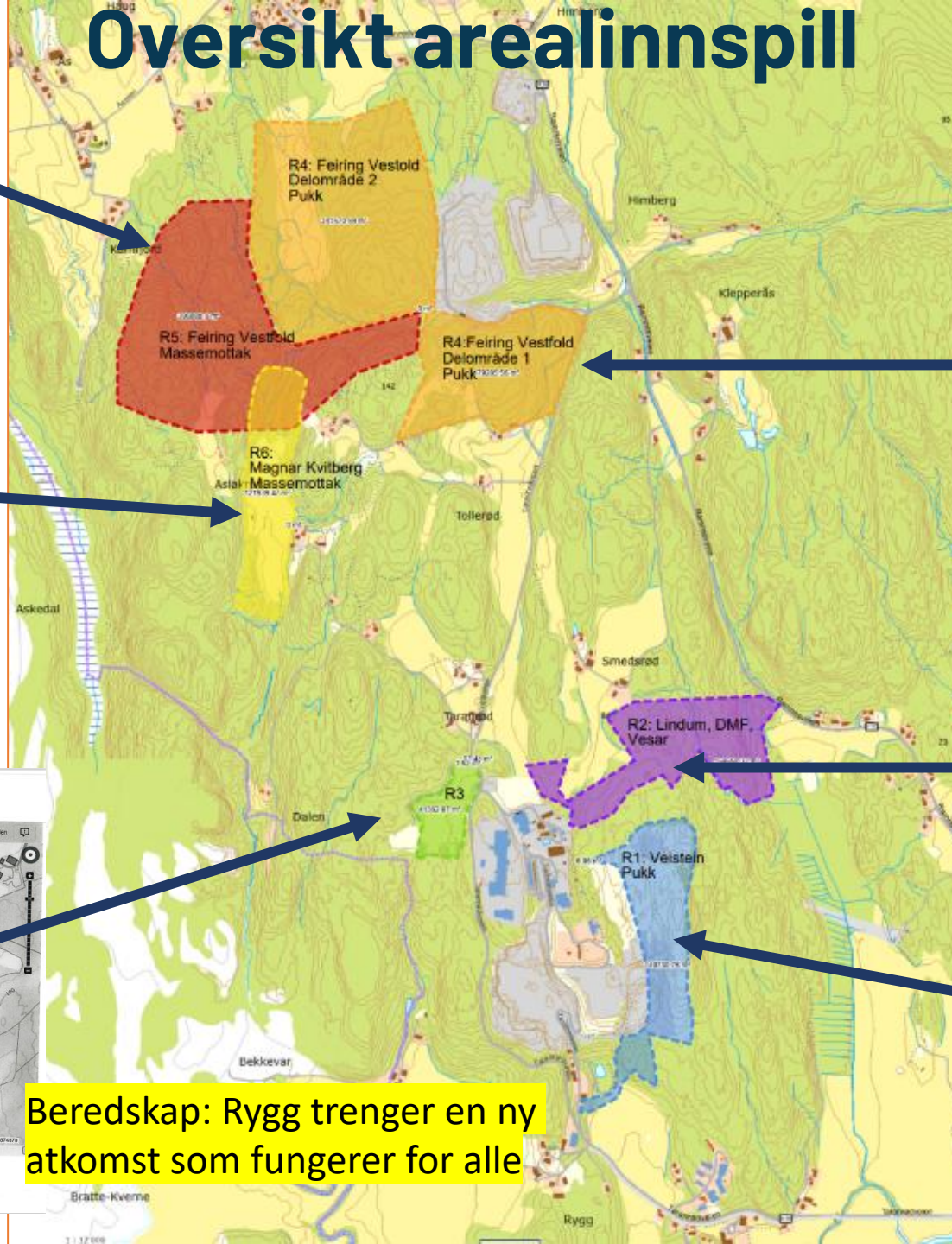
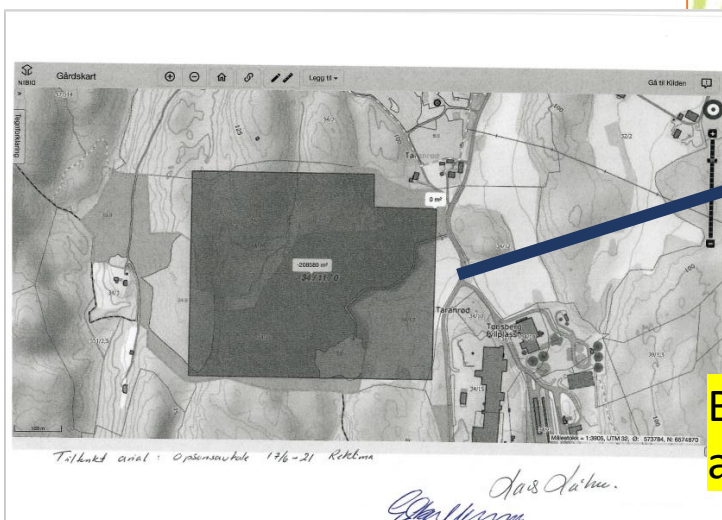
- manglende oppnåelse av strategisk næringsplan sin satsing på utvikling av området,
- lavere utnyttelse av eksisterende deponi for forurensede masser på Rygg miljøpark,
- lavere utnyttelse av eksisterende pukkverk på Taranrød på grunn av formen på regulering og redusert mulighet for å gå i dybden,
- vedvarende/økt press på villfyllinger og lange kjøreavstander for avfall/masser,
- målsettingen om solkraftproduksjon i området blir ikke lokalisert eller gjennomført,
- redusert mulighet for økt rensing av overvann eller renseanlegg sør for Rygg miljøpark,
- ugunstig avslutning av deponiet som gir mindre areal til bruk i næringsparken på Rygg,
- behovet for en trafiksikker beredskapsvei til Rygg miljøpark blir ikke vurdert og etablert,
- behovet for framtidige deponier til ikke-forurensede og forurensede masser blir ikke vurdert.

Øversikt arealinnspill

R5: Nettopp kommet utkast til planprogram for Re massemtak.

R6: Gjenvinningsanlegg for masser. Er det rett plassering?

Forslag om veksthus vest for Rygg miljopark

R4: Tollerød pukkreserve, (H590 Sikring av mineralressurser)

R2: Rygg miljopark, utvidelse mot øst. Natur, atkomst, modenhet i prosjektet?

R1: Pukkverk øst for Rygg miljopark. Behov for ny atkomst.

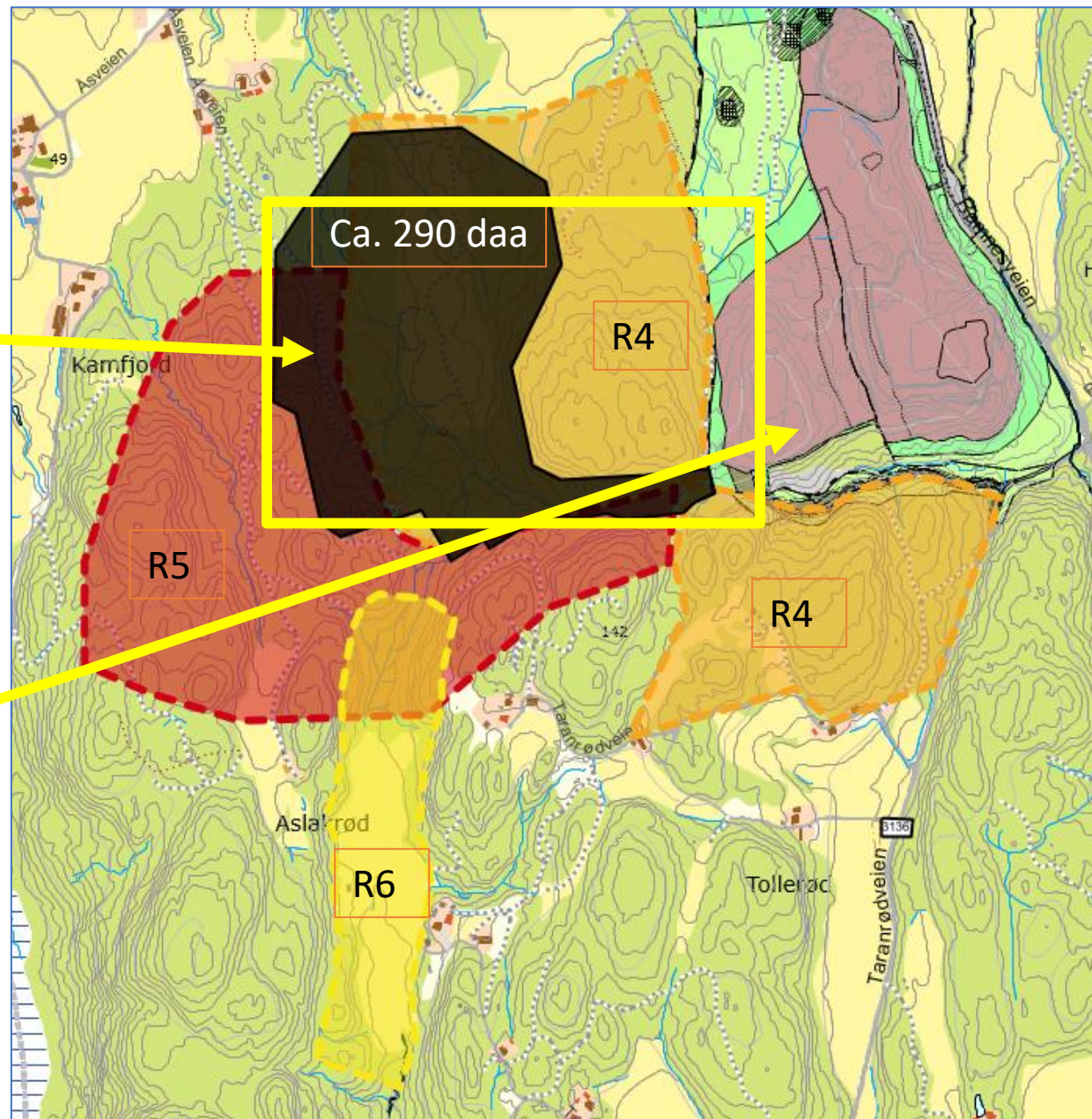
Beredskap: Rygg trenger en ny atkomst som fungerer for alle

Innspill nord

R5: Mulig forslag til varslingsgrense for massedeponi, Feiring. De er tidlig i planprosessen, og det vil komme varsel om oppstart og høring av planprogram fra Feiring etter hvert.

Eksisterende reguleringsplaner for Himberg pukkverk, Re pukkverk og Atkomstvei Re pukkverk. Vil ikke bli inkludert i ny reguleringsplan.

Utvalg for plan og bygg (UPB) [vedtok 7.2.25](#) å ikke stoppe planinitiativet for Re massemtak.

Ellefsrån

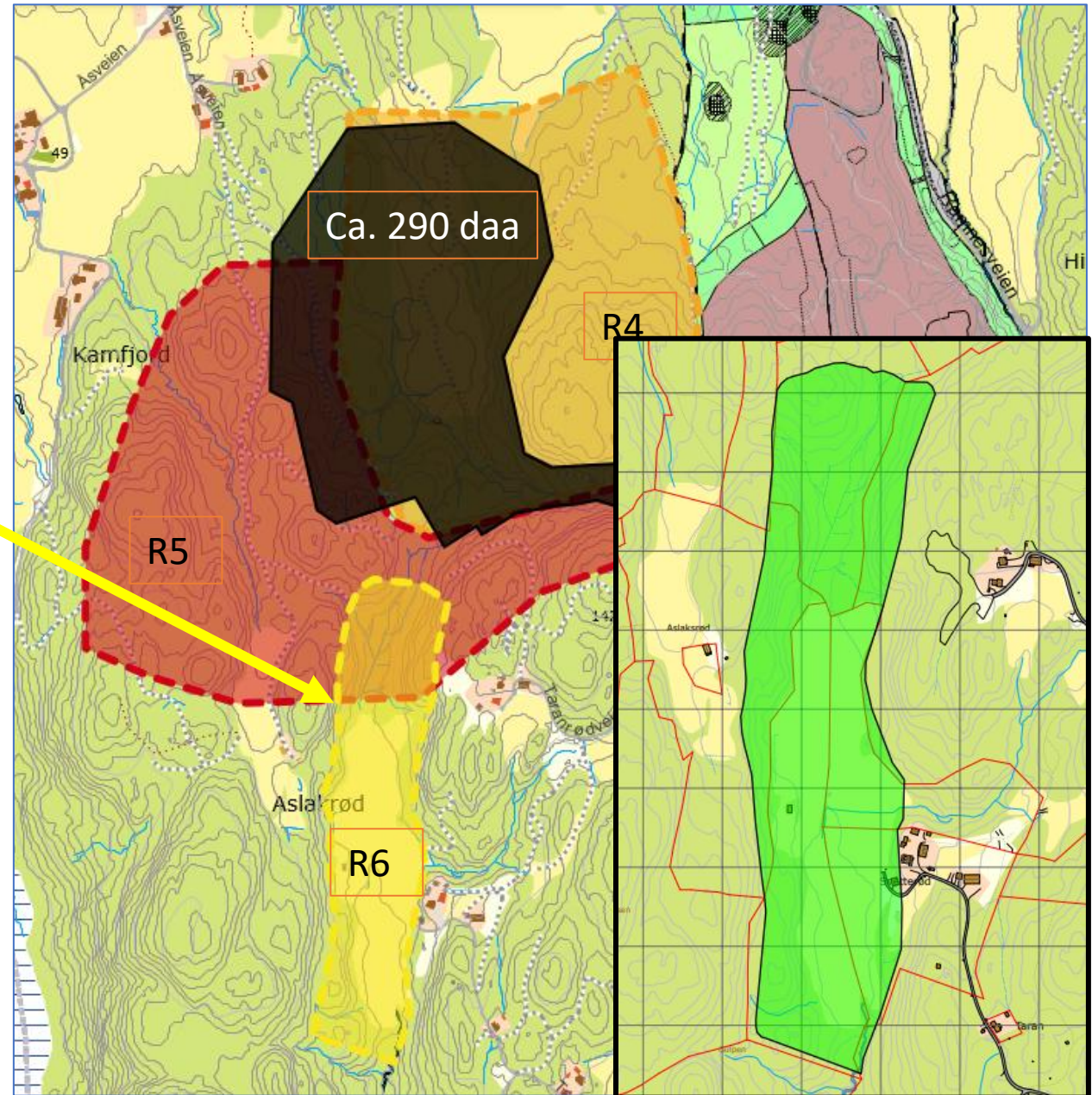
Oslo

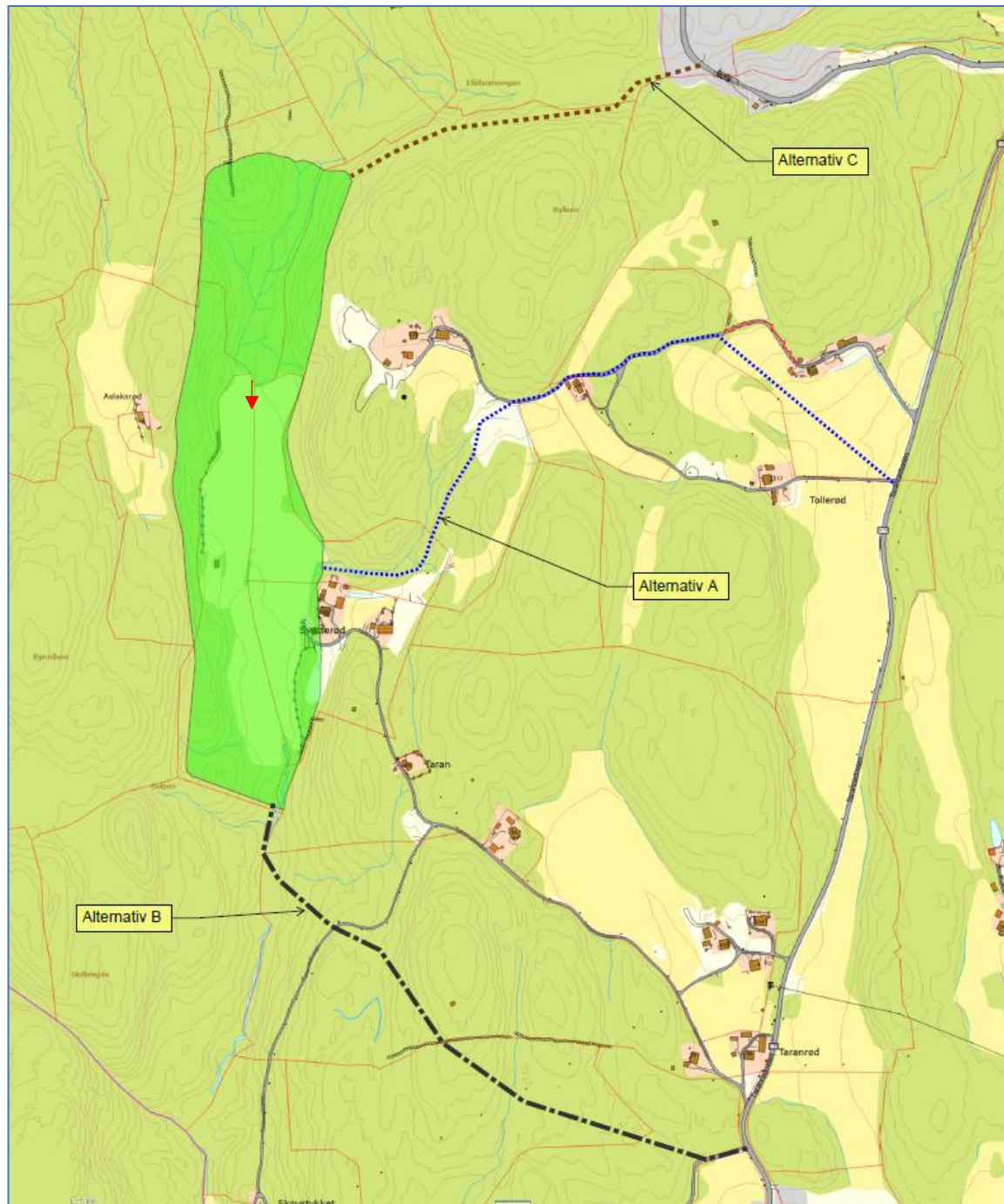
Ellefsrån

Ellefsrån

Innspill nord forts.

R6: Innspill til kommuneplanens arealdel om et sirkulært masseinntak. Viser til eksempel på mottak av masser der 80% renses for videre bruk og 20% går som filterkaker i deponi på stedet.

31.mai 2024

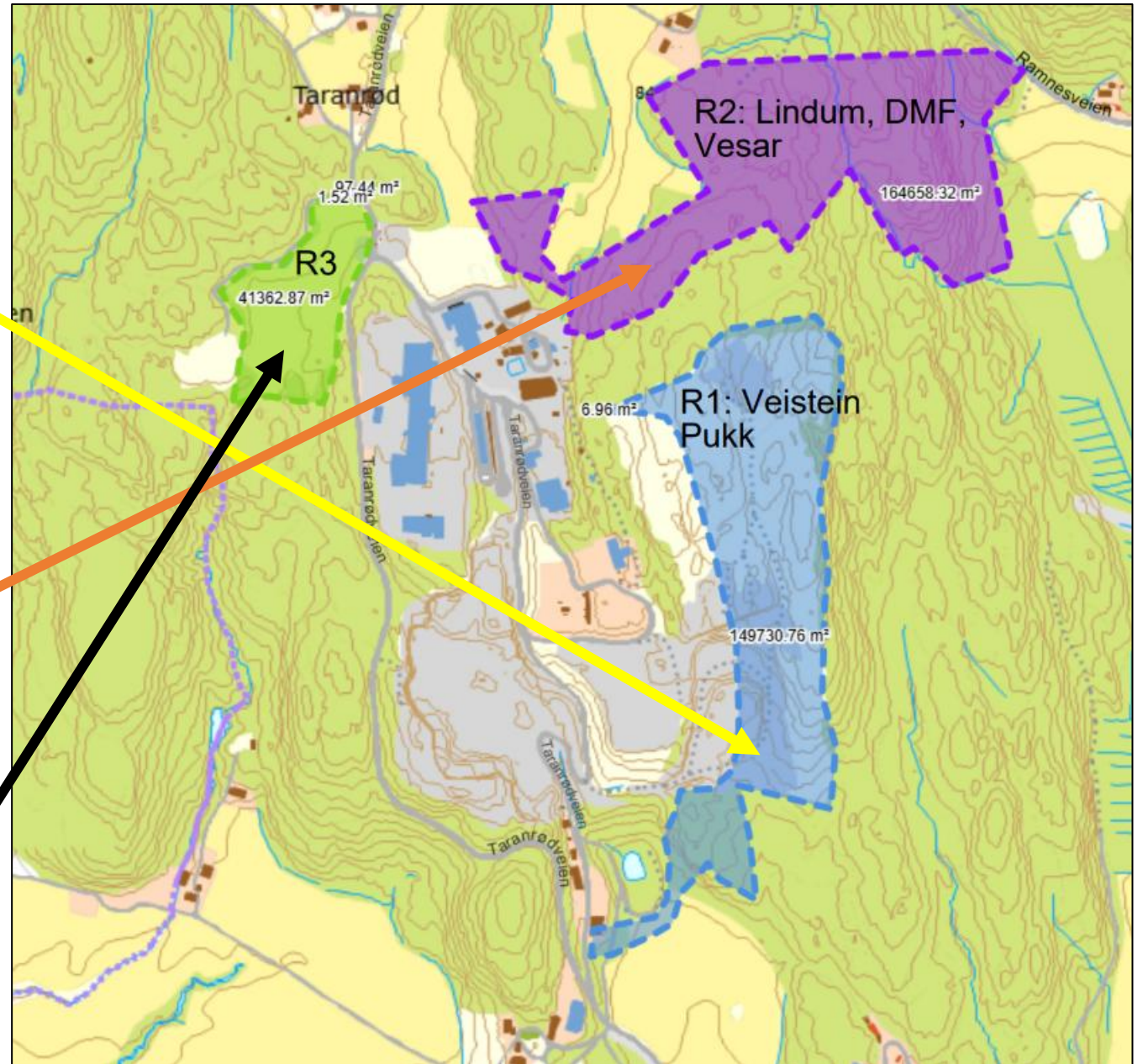
Innspill syd

R1: Utvidet pukkdrift og ny atkomst før sør. Ved oppfylling av deponiet på Rygg kan eksisterende veg forsvinne. Behov for bedre infrastruktur, både til pukkverket og vannhåndtering/rensedam/renseanlegg

R2: Flere aktørers ønske om å avsette arealer til mer næringsutvikling østover for Rygg miljøpark. Tar mye skog og natur, krever ny atkomst over kupert terreng. Utbygging på allerede utnyttet arealer er viktig.

R3: Forslag om næringsutvikling og/eller drivhus. Matproduksjon i dag. Veksthus skal plasseres på LNF, dermed ingen endring. Alt: solkraft, men vil gå ut over landbruket.

Kommunen kan foreslå andre realistiske alternativer

Konsekvensutredning

Konsekvensutredningene skal klargjøre hva slags konsekvenser planen kan ha for mennesker, miljø og samfunn.

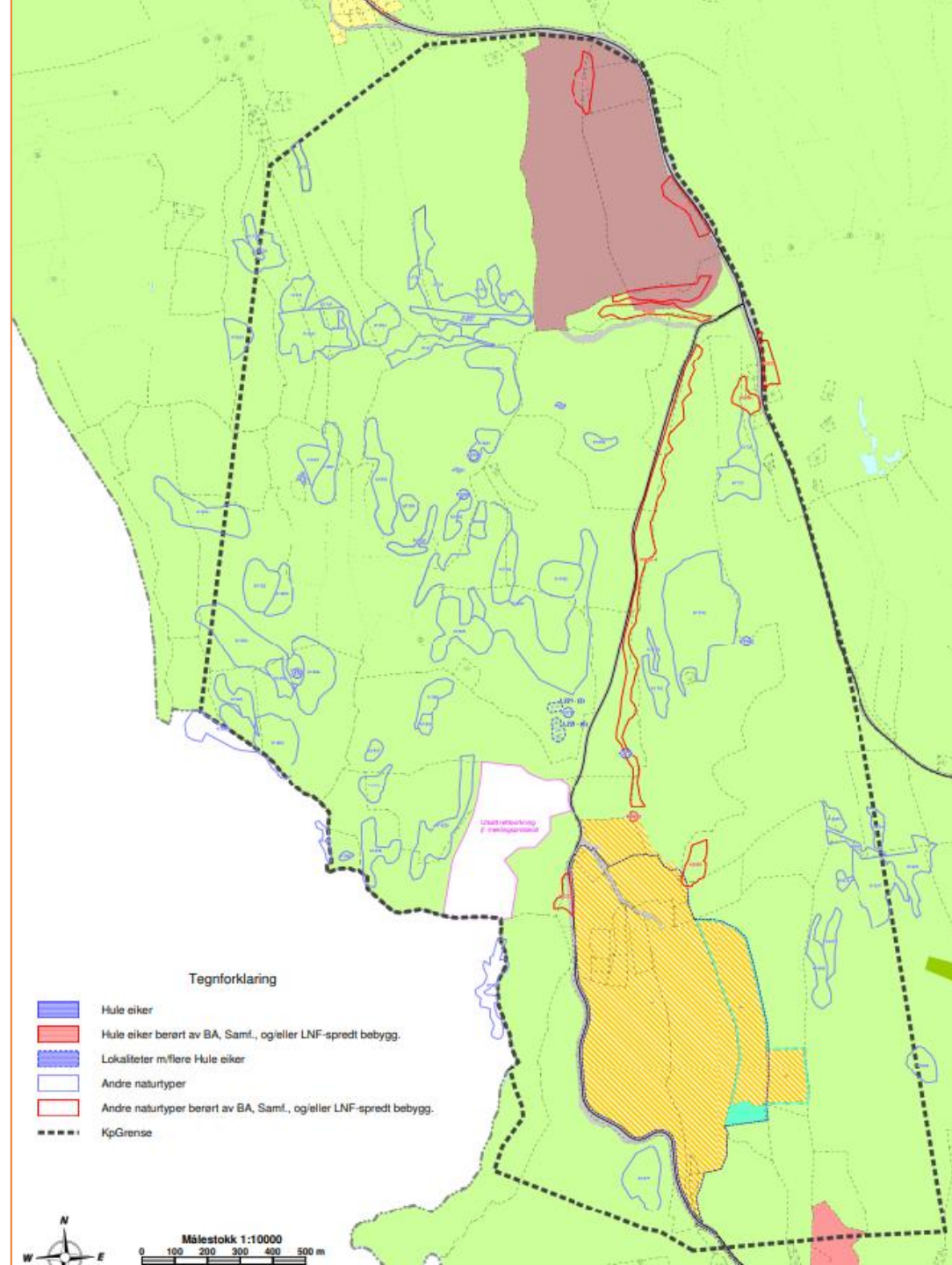
Positiv, eller ingen negativ konsekvens

Liten negativ konsekvens, usikkert eller både positive og negative konsekvenser

Negativ konsekvens

Tema ikke relevant å utrede for arealendringen

Naturmangfold etter NiN- metodikk

Naturmangfold etter NiN- metodikk

Eksempel: K1628,
Naturtype: Gammel fattig
edellauvskog
Lokalitetsverdi: Høy

Lokalitetskvaliteten beskriver forholdet mellom tilstand og naturmangfold.

Klimagassberegninger

Eksempel på verktøy/kilde i konsekvensutredningene

Opptak av karbon er på ca. 195 430 tonn CO₂ i løpet av 75 år, og tilsvarer omtrent 195 000 trær sitt opptak i over 50 år.

▼ Utslipp per i dag						
Plantegn	Kommune	Arealbruk	Hektar	Tot. CO ₂ på 5 år	Tot. CO ₂ på 20 år	Tot. CO ₂ på 75 år
Planområdet	3905	Annen utmark	0,00	0,00	0,00	0,00
Planområdet	3905	Bebyggd	50,60	0,37	1,48	5,55
Planområdet	3905	Beite – Ekstensivt	4,44	-0,12	-0,49	-1,82
Planområdet	3905	Beite – Intensivt	10,25	-7,48	-29,91	-112,15
Planområdet	3905	Dyrket mark	60,97	47,92	191,68	718,78
Planområdet	3905	Myr – åpen	0,01	-0,00	-0,00	-0,00
Planområdet	3905	Skog	414,73	-13 069,39	-52 277,55	-196 040,83
Planområdet	3905	Vann	0,42	-0,01	-0,04	-0,16
			541,42	-13 028,71	-52 114,83	-195 430,63

Figur 2 - Karbonopptak for dagens situasjon, 0-alternativet. Hentet fra Klimagasskalkulatoren til Nibio.

Dersom hele planområdet skulle vært 100% nedbygd til næring/industri ville utslippet vært 423 000 tonn CO₂ over 75 år, og inkluderer at man mister opptaket på 195 430 tonn CO₂.

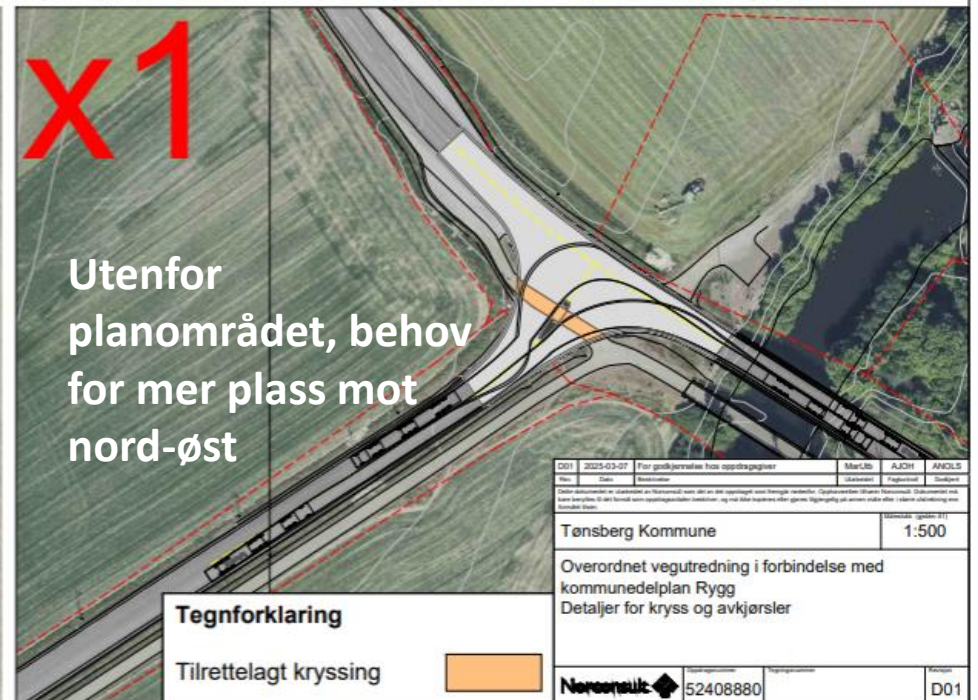
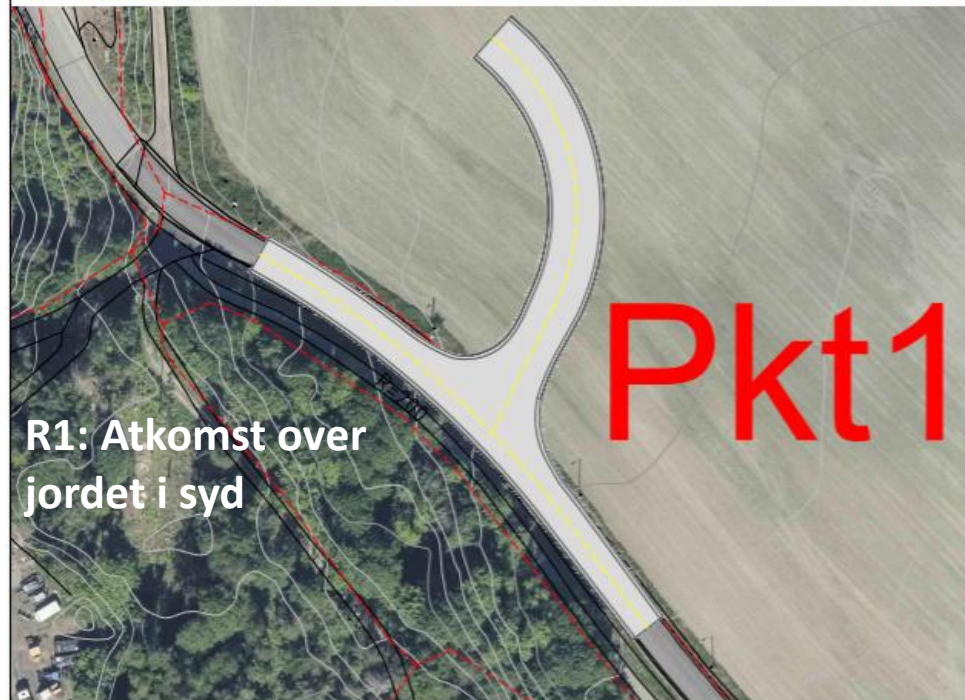
Energi

Et premiss for næringsutvikling?

Vestfold er i dag et fylke med lav kraftproduksjon og begrenset kapasitet i kraftnettet. All tilgjengelig og planlagt nettkapasitet over 5 MW (1 MW = 1000 kW) er foreløpig reservert frem til 2035. Dette betyr i praksis at kraftkrevende virksomheter som ønsker å utvide eller etablere seg i fylket, må stille seg i kø for tilknytning.

Fra forslag til planprogram for regional plan for areal- og kraftkrevende virksomhet

Overordna vegutredning Kryss- løsninger iht. krav

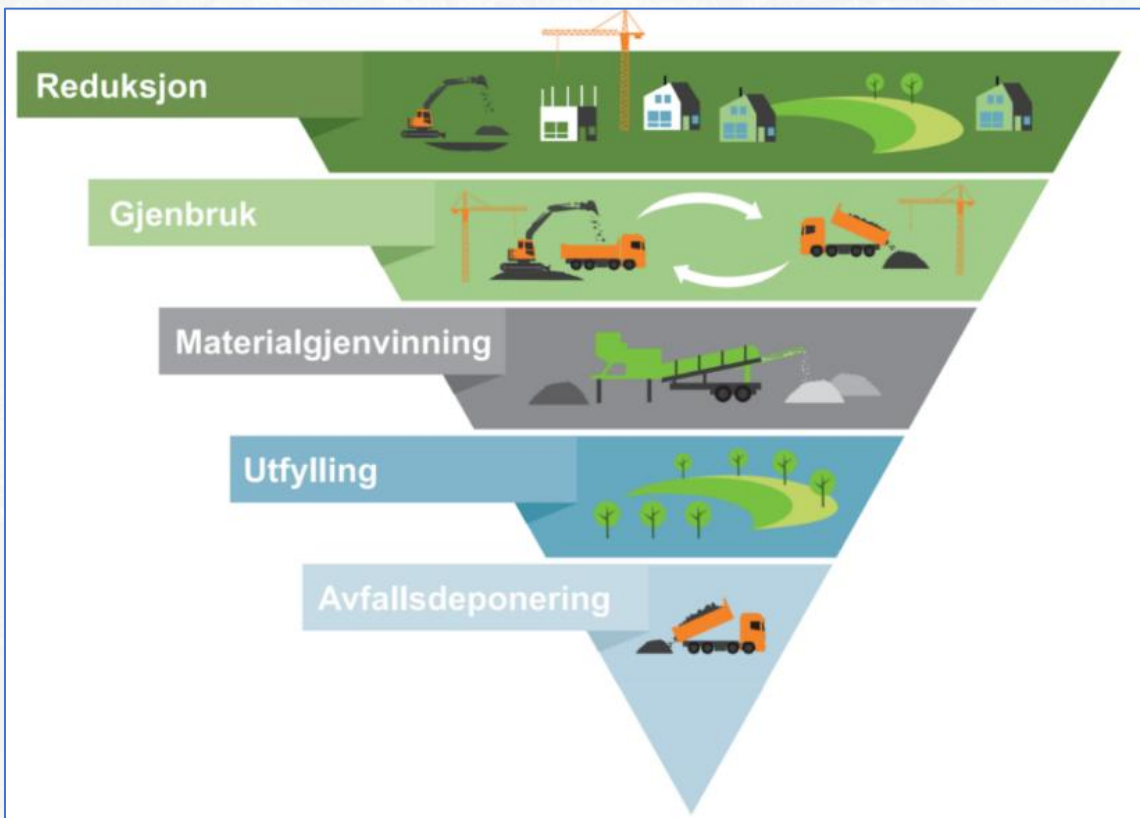
Massehåndtering – litt å gå på

- Manglende oversikt over hvor mye masser som tas ut nasjonalt per år.
- Lite informasjon om typer og mengder masser fra bygge- og anleggsprosjekter.
- Ingen helhetlig statistikk for hvordan masser håndteres (deponering, gjenbruk).
- Begrenset data fra store infrastrukturprosjekter, og nesten ingen fra mindre prosjekter.
- Ingen krav til kommunal oversikt over masseuttak, forurensede masser eller overskuddsmasser.
- Ansvar for håndtering av masser ligger ofte hos entreprenører uten standardiserte rutiner.

[Digitale markedsplasser for overskuddsmasser](#), s.10, 22.1.25

TØNSBERG
KOMMUNE

Men det er fortsatt behov for permanente deponier

[Digitale markedsplasser for overskuddsmasser](#), 22.1.25

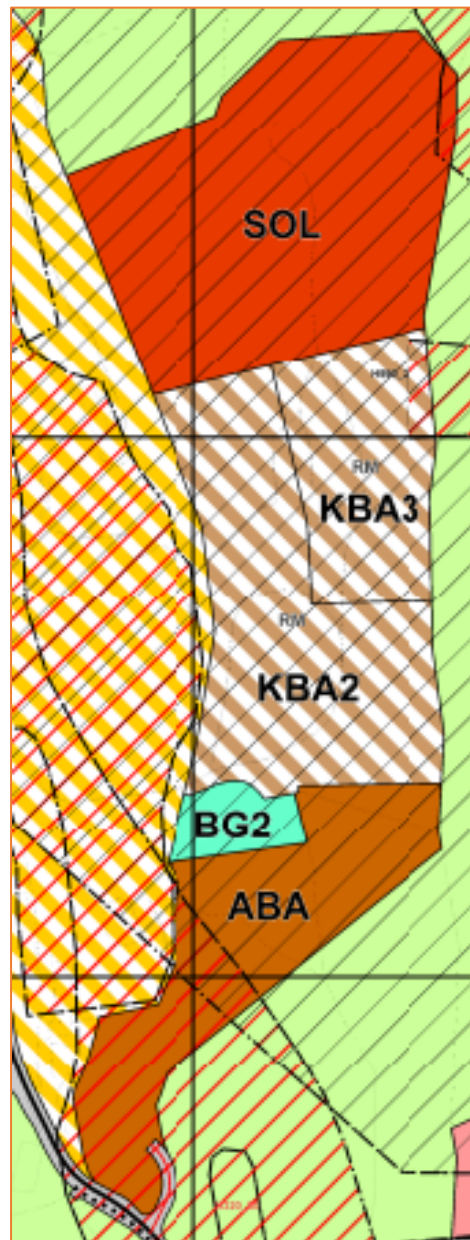
- Overskuddsmasse kan i en del tilfeller brukes til andre formål, f.eks til veibygging, fyllmasser eller eksport, men her har transportavstand, brukssteder samt massenes egenskaper og sammensetning stor betydning.
- Norges mineralstrategi har delmål om at mineralnæringen skal bidra til sirkulære økonomien, og på sikt å få ned mengden overskuddsmasser (krever FoU, regelendringer, testing av egenskaper, men også areal til å behandle masser)

Vurdering av planforslaget

R1:

Det er et presserende behov for ny atkomst til Rygg miljøpark og arealer til økt rensing. Forslaget (R1) søker å løse beredskapsvei ifm. hensynssone brann/eksplosjonsfare, atkomst til pukkverket når deponiet fylles opp, en bedre utnyttelse av deponiet, en bedre utnyttelse og lengre driftstid på pukkverket, arealer til økt rensebehov/renseanlegg samt solkraftanlegg (83 daa)

Er dette forenelig med målsettingene og har utviklingen akseptable konsekvenser, både positive og negative?

R1: Vestfold har svært god matjord, og i stedet for å bygge ned 18 daa matjord, skal det forsøkes å utvide arealer til matproduksjon. Da må deponiet stanses om 2-3 år, og dagens veg opprettholdes, klimatilpasning/rensing må løses på annen måte og beredskapsvei bygges et annet sted. Mineralnæringen blir ikke fullt utnyttet (kommer ikke dypt nok), men kan antagelig tilpasses. Nytt næringsareal på Rygg minimum 25 daa mindre (redusert oppfylling av deponi).

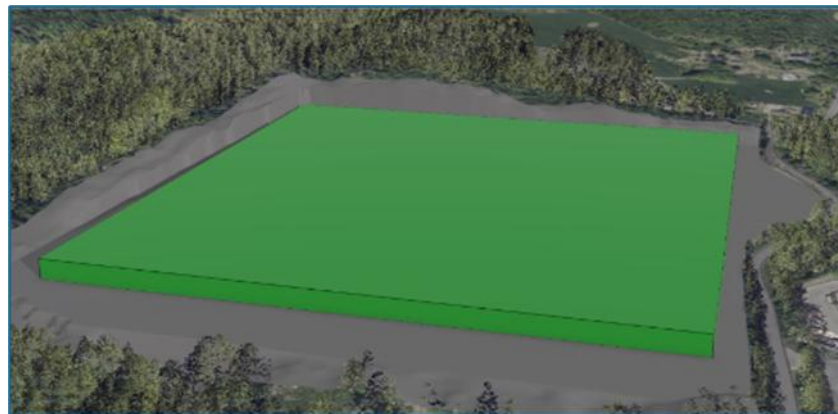
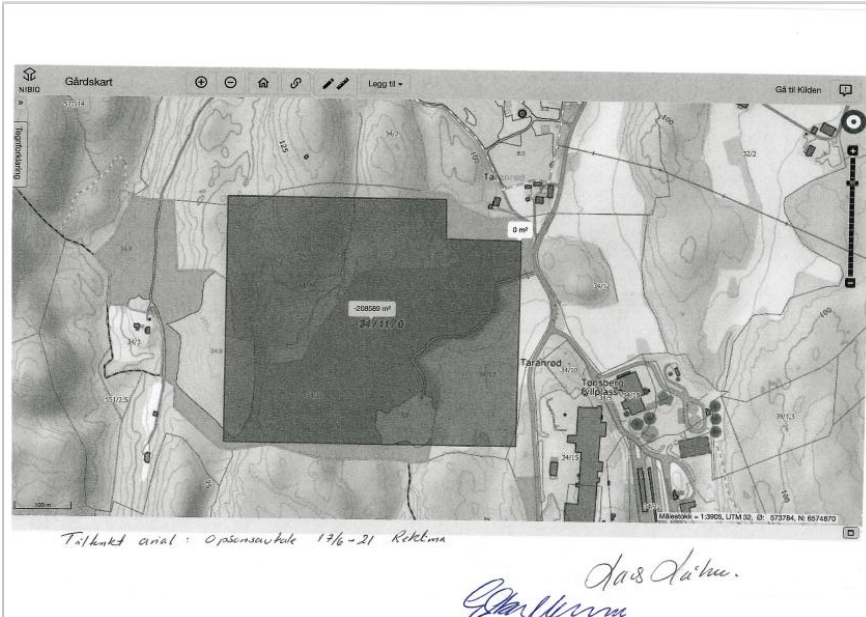

Deponi for forurensede masser, tidl. pukuttak Drives av Lindum

R3: I dialog med landbruksdirektøren hos Statsforvalteren, får kommunen opplyst at veksthus skal bygges på landbruks-, natur- og friluftsmål (LNF) uavhengig av størrelse. Dette handler om bl.a. tilskudd i landbruket, og for å sikre at det produseres mat på LNF-områder og ikke annen næring eller industri.

- Har kommunen verktøy for å styre hvor i kommunen veksthus skal komme, eller er forbeholdt landbruket selv å ta stilling til?
- Kommunen krever reguleringsplan for større bygge- og anleggstiltak. Utfordring; referansesituasjonen tillater veksthus i LNF.
- Vurdert iht. forvaltningsloven om å være godt opplyst før vedtak.

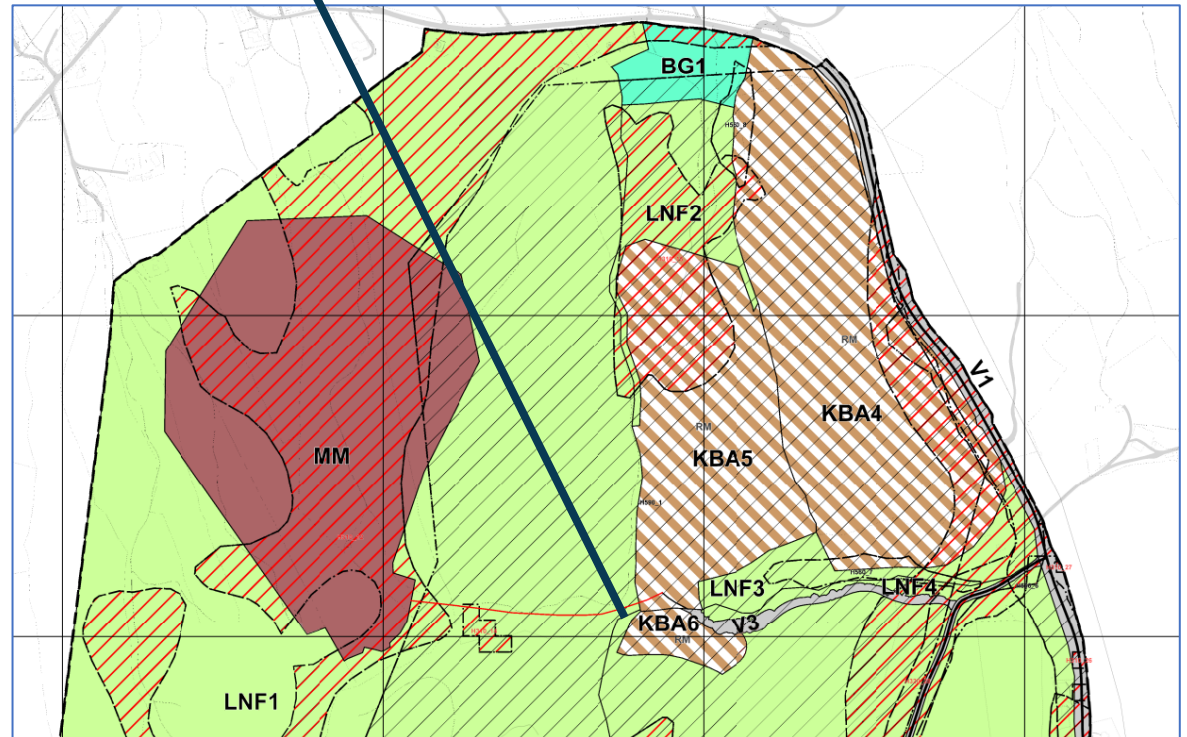
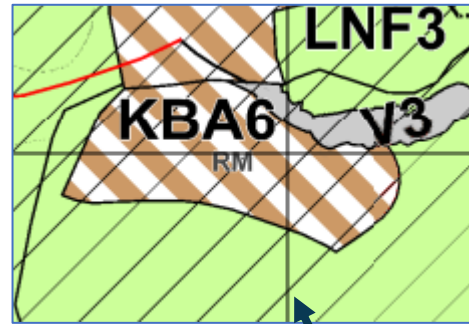
forslag om veksthus med et arealbeslag på ca. 100 dekar. Taranrødveien syns til høyre i bildet.

R4: Det er behov for driftsarealer til å bedre kunne sortere og gjenvinne masser i tilknytning til pukkverket og masseinntaket. Ble derfor spilt inn forslag om både Oserødåsen (vest for Re pukkverk, men del av Re forekomst) og Tollerød (rett syd), samt et driftsareal ved vegen.

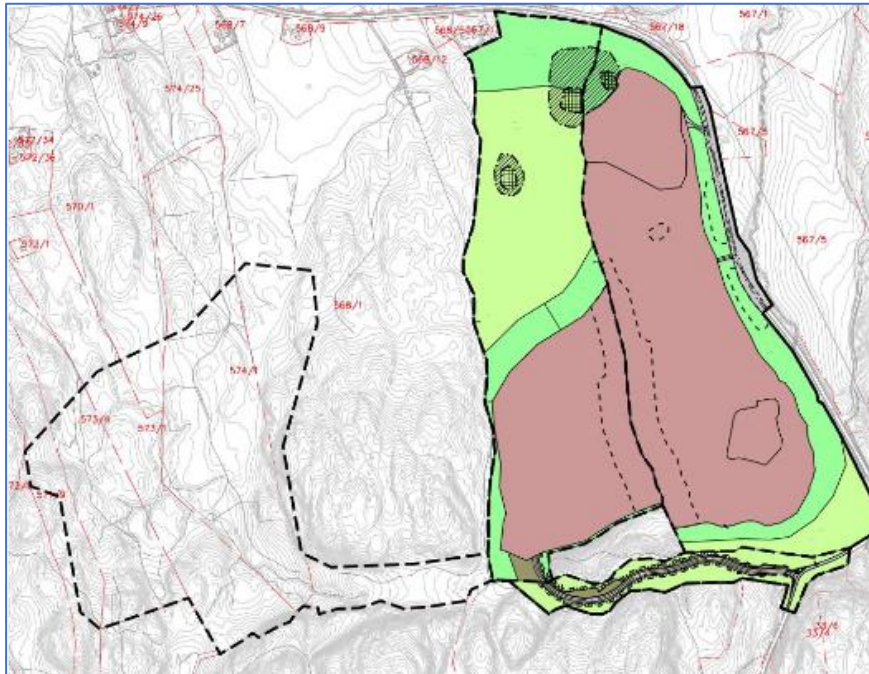
Pukkforekomstene ved Re er av regional betydning. Tollerød er ikke vurdert av NGU p.t.

Kommunedirektører vurderer at hensynssoner ivaretar pukkforekomstene tilstrekkelig, og at det samtidig er god tilgang på byggeråstoff i området.

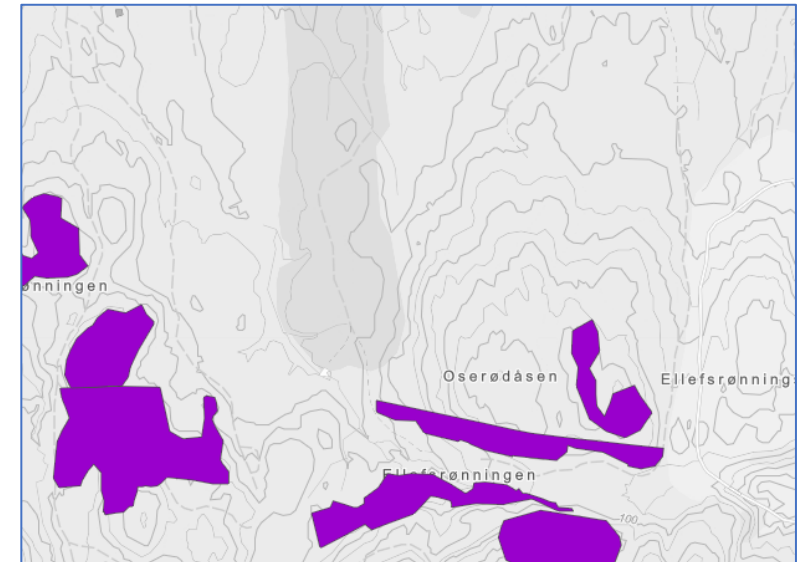
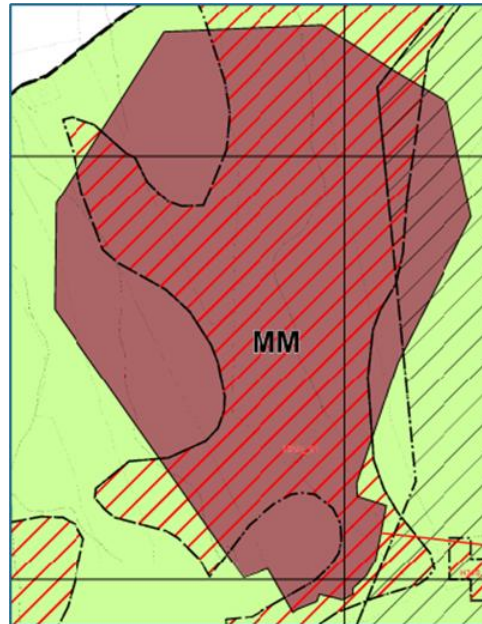
Det vurderes at et driftsareal på ca. 12 dekar kan bidra til å øke sirkulariteten og gjenvinningsgraden av masser på sikt.

R5: Det er stort behov for anlegg for gjenvinning av masser, og mottak av rene overskuddsmasser. Det bør løses der bygg- og anleggsaktiviteten er stor (lokalt) for å unngå unødig transport og redusere Co2 utslipp, samt bidra til økt gjenvinning og gjenbruk av massene.

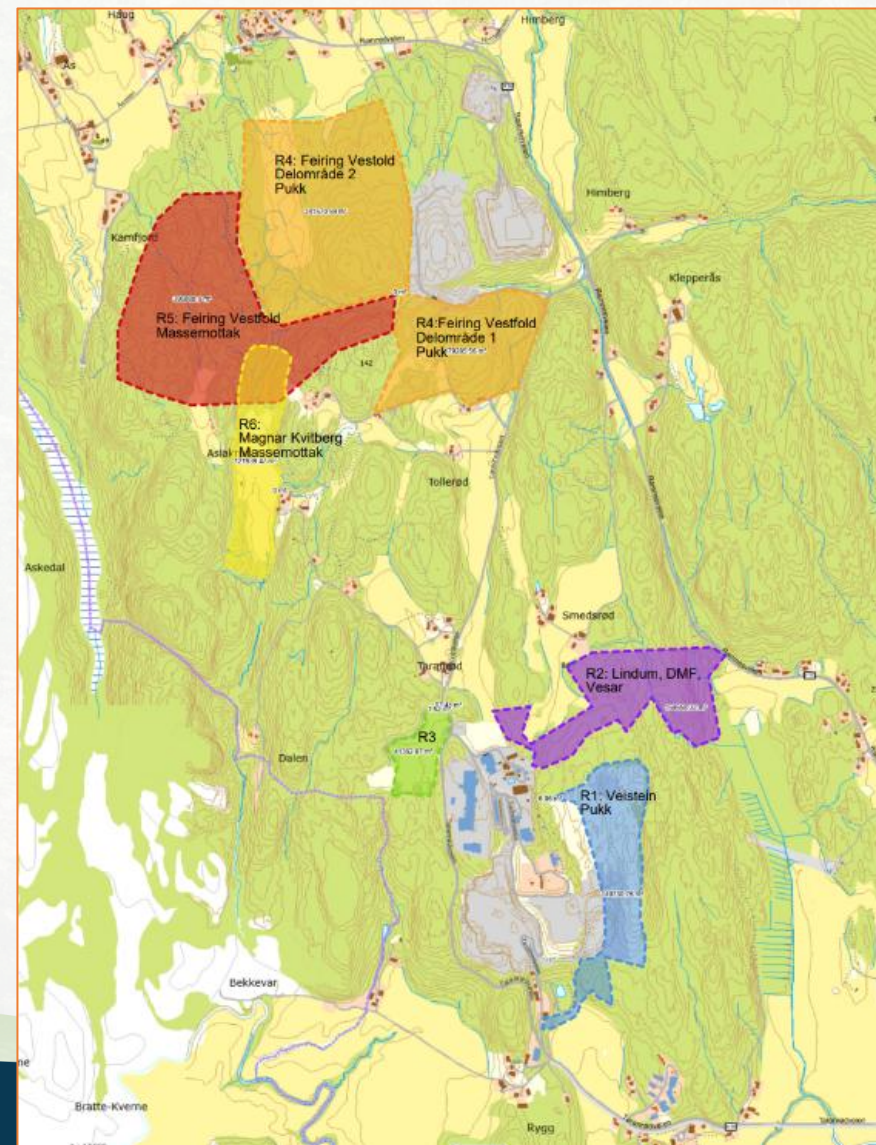
R5: Kommunen har en viktig rolle for å ta var på naturmangfoldet og trua natur, fordi vi forvalter gjennom arealplaner. Det er viktigere å ta hensyn til naturmangfoldet, trua arter og karbonopptaket i skogen enn det er å bidra til sirkulær massehåndtering for regionen. Mangel på areal/volum til massehåndtering kan bl.a. resultere i flere villfyllinger og lengre kjøreavstander, samt konsekvenser for natur og miljø andre steder/andre regioner

Svært høy, eller høy lokalitetsverdi

Hvorfor noen arealinnspill ikke er del av planforslaget

- Vurdert i konsekvensutredningen:
 - Tar for mye natur eller landbruk, har for liten synergi sett opp mot målsettingene, krever uforholdsmessig mye infrastruktur og/eller ikke modent prosjekt.
- Det gjelder i hovedsak: R2 (utvidelse av Rygg miljøpark mot øst), R4 (nye pukkforekomster i nord), R6 (gjenvinningsanlegg for masser).

Videre behandling

- **Planprogramfase**
 - Rammene for selve planen, høring av planprogram
- **Planfasen**
 - Utredninger, medvirkning, høringsforslag
 - Høring fra februar 2026
- **Politisk behandling**
 - Vurdere innspillene, merknader eller innsigelse
 - Kommunedirektøren gir en anbefaling
 - Endelig vedtak av kommunestyret

august 2024 -
januar 2025

januar 2025 -
januar 2026

Her er
vi nå

Februar 2026 -
juni 2026

Fastsatt planprogram 26.2.25 i
kommunestyret, KST-016/25